

Із спогадів в'язня гетто Лейзерович Марія Григорівни

Про табір в м. Печера

М. Могилів — Подільський. Сюди на початку війни німці зганяли євреїв з Румунії, з м. Бельці, інших міст Європи. Місто було пограбоване і мокре через повінь. Вдарили морози, і вцілілі стіни блищали кришталем. В районі, відведеному для євреїв, по квартирах тулилося по декілька сімей, ділилися пліснявим лушпинням від картоплі....

Продавали все, що було, за жменьку пшона. Та готувався страшний суд над євреями. В той день, на початку 1942 р., почалась облава, наша сім'я цілий день ховалась, під вечір нас спіймали поліцаї, заштовхали в товарняки, які вже були забиті вщент. Потім нас гнали полем, ми опинилися у великому бараку, спали на землі.

Вбивства відбувалися щодня, якщо хтось намагався підійти до паркану, та обмінати річ із себе (на їжу), отримував прикладом по голові, після чого падав замертво. Харчувались листям, кісточками, шкарлупою.

Намагались рятувати місцеві мешканці, але не завжди виходило, замерзали в снігу з дітьми. Списки в'язнів не створювались.

Ми з сестрою маленькі проскочили через паркан, довго йшли, просили хліб, добрались до Могилів — Подільська, там був дитячий будинок, і нас туди взяли. Дитячий будинок утримувався на пожертви.

Після звільнення Вінницької обл. я 40 років мешкала у Тернопільській обл., в районі, де всіх євреїв знищили.

На місці єврейських домівок тепер парк. Мені часто сниться жахіття мого дитинства, в якому ми разом з сестрою тікаємо з табору смерті м. Печера Шпиківського району.

из восточной узни

О лагере в Петере.

1. Могилев-Подольск. Сюда сначала воевали, немцы
 сломали евреев, 3 Рубинина, Белку, и прочих городов Ефрон
 город был ограблен, и мокрым от наводнения.
 Стучили пороги, и укреплённые стены, блестя кристаллы.
 В районе отведенном для евреев, по квартирам шло, но
 по некоторым семьям, держались, пометившим душноватых от нас
 и в этой коммунарии, жизни, у некоторых возникла nostalgia,
 кричал жизни, и самозащиты, Брест, как итэйтал, Е
 "маши" кеймаки, в их
 макиев-киндерин ю

или же "Кунит", кофет пантосин...

Проявилось усво, это было, за горючку пища, но, готовилась
 стиральщица суд над евреями. В тот день, в августе 1942 г.
 Авраамов Белава, какой семья чужды день проталась, к бере
 вилин, нас поймали полиция, затолкали в товарняки, ко
 до отказа, уже были кадыки, потом нас маки мол
 ли огулялись, в той самой бараке, стали на землю.
 Убийства были ежедневные, если кто-то пытался поговорить к
 забору и пошевелить веки 3 года, получал прикладом по носу
 Закрыто уша, а откровенными мозгами. Питались, как ра
 окисляла ладонь, макиев, кофетками, шкерелуной.
 Старались спастись партизанами, макиев макиев, но повсюду у
 Закрыто в стелу с готыми, Списки узников не составлялись
 ма 3 соседней молодёжки - прокотили, через забор, дали или, проси
 добралась до Могилев-Подольска, там был гос-дом, и нас туда
 ушли.

(см. на обороте).

Фетидом содержимся на помойках.
После освобождения Вишницкой обл. в 40 лет
проживало в Березовской обл. в районе, где у всех
евреев уничтожены, один Бабин-Зр, еще без нацистского

На месте еврейских домов, улица Марш.
Мне, часто снится кошмар, моего детства, где я
3 сестрою Демини, из лагеря-смерти
с. Пезера, Шнитовского р-на.

Лейзерович Мария Зина.
4329026